

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 9. maj 2023

Eftergivelse af gæld til det offentlige©

*Af advokat (L) Bodil Christiansen, Advotax Advokatfirma
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

Landsskatteretten har for nylig offentliggjort en afgørelse om eftergivelse af en borgers gæld til det offentlige. Der anlægges en meget konkret vurdering af den enkelte borgers forhold.

Det er velkendt, at danskernes gæld til det offentlige gennem de senere år har været stigende, blandt andet som følge af de massive problemer med IT-værktøjerne til inddrivelsen. Ved udgangen af 2022 androg gælden ifølge Gældsstyrelsen ca. 152 mia. kr.

Det er også velkendt, at kursværdien af den offentlige gæld er betydeligt mindre end den nominelle værdi. Gældsstyrelsen har senest opgjort kursværdien af den offentlige gæld ved udgangen af 2021, hvor kursværdien blev opgjort til ca. 35 mia. kr. Kursværdien giver - som Gældsstyrelsen oplyser på styrelsens hjemmeside - et mere retvisende billede af, hvad Gældsstyrelsen inden for de gældende regler har mulighed for at inddrive.

Af aktuel karakter kan tilføjes, at personer, som har overskydende skat, og som samtidig har gæld til det offentlige, som udgangspunkt må forvente, at Gældsstyrelsen vil modregne den offentlige gæld i den overskydende skat.

Gælden kan ikke betales

Har man svært ved eller måske slet ikke mulighed for at afdrage sin gæld til det offentlige, kan flere alternativer komme på tale.

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 9. maj 2023

I nogle situationer vil det kunne være en mulighed at søge at få en aftale med Gældsstyrelsen om en **afdragsordning**. Har man allerede en afdragsordning, men har man ikke mulighed for at overholde ordningen, kan man søge Gældsstyrelsen om en **genberegning** af afdragsbeløbet.

En anden mulighed er at søge om **henstand**, idet det i visse tilfælde er muligt at få udsendt en betaling i op til 6 mdr.

En yderligere mulighed er at søge om at få gælden nedsat ved en hel eller delvis **eftergivelse** af gælden, jf. herom nærmere nedenfor.

I visse tilfælde træffer Gældsstyrelsen på eget initiativ beslutning om at **afskrive** en skatteydners gæld. Afskrivning kan komme på tale, hvor der pågår forskellige former for insolvensbehandling, herunder konkurs, rekonstruktion, gældssanering m.v., eller hvor der foreligger forældelse. Herudover kan Gældsstyrelsen afskrive gæld, hvis styrelsen vurderer, at det vil være åbenbart formålsløst eller uforholdsmæssigt omkostningsfuldt at fortsætte inddrivelsen af gælden.

Åbenbar formålsløs inddrivelse drejer sig efter Gældsstyrelsens opfattelse om situationer, hvor en borger er i en situation, som betyder, at gælden aldrig vil kunne blive betalt. En uforholdsmæssig omkostningsfuld inddrivelse betyder, at udgifterne ved at inddrive gælden ikke står mål med det beløb, som kan inddrives – uafhængig af borgeren eller virksomhedens økonomiske situation.

Nærmere om eftergivelse af gæld

Efter loven om gældsinddrivelse kan Gældsstyrelsen eftergive gæld til det offentlige, hvis skyldneren anmoder om eftergivelse, og skyldneren godtgør, dels at skyldneren ikke er i stand til og inden for de nærmeste år ingen udsigt har til at kunne opfylde sine gældsforpligtelser, og dels at det må antages, at eftergivelsen vil føre til en varig forbedring af skyldnerens økonomiske forhold.

En sådan eftergivelse af gæld vil bero på en konkret vurdering af den enkelte skyldners forhold.

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 9. maj 2023

Eftergivelse udelukket

Der er dog i loven opregnet en række tilfælde, hvor en eftergivelse som udgangspunkt allerede på forhånd vil være udelukket. Det drejer sig om tilfælde, hvor:

- 1) skyldnerens økonomiske forhold er uafklarede,
- 2) skyldneren har handlet uforsvarligt i økonomiske anliggender, herunder såfremt en ikke uvæsentlig gæld
  - a) er stiftet på et tidspunkt, hvor skyldneren var ude af stand til at opfylde sine økonomiske forpligtelser,
  - b) er opstået som følge af, at skyldneren har påtaget sig en finansiell risiko, der stod i misforhold til skyldnerens økonomiske situation,
  - c) er stiftet med henblik på forbrug eller
  - d) er gæld til det offentlige, som er oparbejdet systematisk,
- 3) en ikke uvæsentlig gæld er pådraget ved strafbare eller erstatningspådragende forhold,
- 4) skyldneren har undladt at afdrage på sin gæld, selv om skyldneren har haft rimelig mulighed herfor,
- 5) skyldneren har indrettet sig med henblik på eftergivelse eller
- 6) skyldneren stifter ny gæld til det offentlige, efter at eftergivelsessag er indledt.

Når bortset fra bestemmelsen om, at skyldnerens økonomiske forhold er *uafklarede*, drejer de opregnede situationer sig alle om tilfælde, hvor skyldneren i en eller anden grad har disponeret på en økonomisk uforsvarlig måde.

Det kan tilføjes, at selv om der ikke foreligger et af de udtrykkeligt nævnte forhold, kan Gældsstyrelsen alligevel afvise at eftergive en skyldners gæld helt eller delvist, hvis der - som det siges i loven - foreligger andre omstændigheder, der taler afgørende imod hel eller delvis eftergivelse.

Konkrete betingelser for gældseftergivelse

Når bortset fra de ovenstående tilfælde, vil eftergivelse af gæld som allerede nævnt her- efter kunne komme på tale, hvis skyldneren godtgør, at:

- skyldneren ikke er i stand til og inden for de nærmeste år ingen udsigt har til at kunne opfylde sine gældsforpligtelser, **og**

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 9. maj 2023

- det må antages, at eftergivelsen vil føre til en varig forbedring af skyldnerens økonomiske forhold.

Ansøger en skyldner Gældsstyrelsen om eftergivelse, har skyldneren således bevisbyrden for, at begge de nævnte betingelser for gældseftergivelse er opfyldt.

Ingen mulighed for at opfylde gældsforpligtelser

Vedrørende særligt det første krav - at skyldneren ikke er i stand til og inden for de nærmeste år ingen udsigt har til at kunne opfylde sine gældsforpligtelser – kan der tages udgangspunkt i en opgørelse over skyldnerens betalingsevne.

Ved en sådan opgørelse sammenholdes skyldneren og en eventuel ægtefælles nettoindkomst med fradrag af række nærmere definerede udgifter, herunder rimelige udgifter til bolig, nettoudgifter til husstandens mindreårige hjemmeboende børn, udgifter til samvær med mindreårige børn, bidragsforpligtelser, udgifter til særlige og ganske særlige behov, et rådighedsbeløb samt ydelser på ægtefællens gæld eller anden gæld, der indgår i beregningen af betalingsevnen.

Andre udgifter skal som udgangspunkt afholdes af rådighedsbeløbet.

Sociale forhold taler for eftergivelse

Reglerne om eftergivelse af gæld til det offentlige omfatter herudover den særlige regel, at eftergivelse af gæld til det offentlige i øvrigt kan gives, når sociale eller andre forhold i særlig grad taler derfor, uanset om skyldnerens økonomiske forhold er uafklarede.

En ”samlet konkret vurdering”

Landsskatteretten har i april 2023 valgt at offentliggøre rettens afgørelse i en konkret sag om eftergivelse af gæld til det offentlige.¹⁾ Sagen belyser flere af de elementer, der kan indgå i den samlede konkrete vurdering, som myndighederne skal foretage ved afgørelsen af, hvorvidt der er grundlag for en hel eller delvis eftergivelse.

---

¹⁾ SKM2023.169.LSR

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 9. maj 2023

Sagen drejede sig om mand, som i en periode på 25 år frem til 2004 havde levet et liv - som han i sin ansøgning om gældsseftergivelse beskrev som et liv - i tungt stofmisbrug. Efter en kortvarig uddannelse havde han fra 2007 og fremefter haft uafbrudt beskæftigelse. Gælden til det offentlige, som sagen vedrørte, var stiftet i perioden frem til 2004, og androg nu godt 1,2 mio. kr., som han ikke havde nogen mulighed for at nedbringe.

Gældsstyrelsen havde under sagens behandling opgjort, at manden havde et månedligt beløb på 3.350 kr., som kunne anvendes til afvikling af gæld. Et beløb, der dog ikke rakte langt set i lyset af, at den tilskrevne rente af gælden androg mere end 6.000 kr. månedligt.

Manden anmodede i 2021 Gældsstyrelsen om eftergivelse af gælden, men fik afslag, baseret på flere forskellige synspunkter. Manden klagede over denne afgørelse til Landsskatteretten, som nåede frem til, at manden havde krav på delvis eftergivelse af hans gæld til det offentlige.

Undladt afdrag på gæld

Et af Gældsstyrelsens synspunkter drejede sig om lovens betingelse om, at skyldneren ikke må have ”undladt at afdrage på sin gæld, selv om skyldneren har haft rimelig mulighed herfor.”

I den konkrete sag anførte Gældsstyrelsen, at manden i perioden fra 2016 til 2020 havde nedbragt sin private gæld med 52.012 kr., og i samme periode ikke havde nedbragt sin gæld til det offentlige. Den offentlige gæld var i perioden ganske vist afdraget med 27.632 kr. gennem modregning og lønindeholdelse, men disse afdrag kunne efter Gældsstyrelsens opfattelse ikke anses som afdrag på offentlig gæld, da afdragene ikke kunne anses som frivillige afdrag.

Landsskatteretten tog afstand fra dette synspunkt, da lovens ordlyd efter rettens opfattelse ikke skelnede mellem offentlig og privat gæld eller mellem frivillige afdrag og afdrag ved tvangsinddrivelse.

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 9. maj 2023

Landsskatteretten fandt det endvidere ikke tilstrækkelig godtgjort, at manden i øvrigt har haft en sådan rimelig indtægt, der kunne være anvendt som afdrag på offentlig gæld, og som manden (i stedet) havde brugt til sig selv eller til sine nærmeste.

Sociale eller andre forhold taler derfor

Som begrundelse for delvis eftergivelse af mandens gæld henviste Landsskatteretten dernæst til den særlige bestemmelse i loven om, at eftergivelse af gæld til det offentlige i øvrigt kan gives, når sociale eller andre forhold i særlig grad taler derfor, uanset om skyldnerens økonomiske forhold er uafklarede.

Landsskatteretten fremhævede i denne forbindelse, at relevante forhold ved denne vurdering efter lovens forarbejder kunne være f.eks. helbredsmæssige forhold og sociale forhold, herunder blandt andet stofmisbrug og alkoholmisbrug.

Videre fremhævede Landsskatteretten, at der efter forarbejderne skal være tale om forhold, som i sig selv eller i kombination i ”særlig grad” taler for eftergivelse. Der skal foretages en samlet vurdering, og der er principielt ikke nogen begrænsning i henseende til, hvilke forhold der kan inddrages i denne vurdering.

På denne baggrund inddrog Landsskatteretten ved vurderingen af den konkrete sag det oplyste om mandens personlige forhold, herunder at manden gennem 25 år havde haft et tungt stofmisbrug.

Efter en samlet vurdering, herunder også det forhold, at manden havde en betalingsevne, fandt Landsskatteretten dog ikke, at der kunne blive tale om at eftergive hele gælden, men alene en del af gælden. Sagen blev herefter hjemvist til Gældsstyrelsen med henblik på en vurdering af og afgørelse om mandens månedlige afdrag og afdragsperiode.

————— O —————